

Vsebina

Zanimivo

Počutje živali ali cena: kaj pritegne potrošnika? 4

Vinogradništvo

Tehnološke rešitve prihodnosti 6

Aprila v vinogradu 8

Poljedelstvo

Pridelovanje krompirja 10

Nasveti za saditev krompirja 12

Reportaža

Aronija, nesnice in testenine 14

Živinoreja

Za boljšo silažo 17

Prekletstvo ali blagoslov? 21

Tehnika

Heitmann SPR 910 Vari Pro 23

Pet hribovskih traktorjev 25

Novo registrirani traktorji v januarju 2019. 32

Gorenc Terasofer 36

John Deere 5125R 38

Mladi

47. državni kviz mladi in kmetijstvo v Žalcu 40

Sejem

24. spomladanski kmetijsko obrtni sejem Komenda 41

Recept

Naj hiša diši po čemažu 44

Obvestila

Nagrada za zveste naročnike 45

Obvestila Zveze strojnih krožkov

Član EUROFARM združenja
vodilnih kmetijskih časopisov

Član žirije za izbor traktorja leta

Izdajatelj: Kmetijska založba d.o.o.

Uredniški odbor:

Marjan Dolenc (kmetijska tehnika, gradnje),

Tatjana Čop

Veronika Valentar

Zorica Abraham Panič

Naslovnica: Jerneja Golob

Glavni in odgovorni urednik: Andrej Golob

Tehnični urednik, oblikovanje: Janez Grabec

Grafična priprava: Kmetijska založba d.o.o.

Tisk: Malex, d.o.o.

Naklada: 5.000 izvodov

Naslov uredništva:

KMETOVALEC, Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec

tel.: 02 885 67 00 in 05 901 05 76

E pošta: kmetovalec@km-z.si, http://www.kmetovalec.com

Naročnine in oglasno trženje:

KMETIJSKA ZALOŽBA d.o.o.

Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec

tel.: 05 901 05 76

E pošta: oglasi@km-z.si

Cena posamezne številke: 5,5 €

Letna naročnina (12 števil): 55 €

za tujino: 90 €

9,5% DDV vključen v ceno

Pred dnevi je zaokrožil predlog novega zakona o prometu s kmetijskimi zemljišči. Očitno so ga pisali komunisti, saj je temeljito premešal vrstni red prednostnih upravičencev in tik pod vrh porinil državo oziroma Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. Po drugi strani pa ga je navdihoval veliki kapital. Pravzaprav to ni presenetljivo, saj so pri nas prav bivši komunisti postali največji kapitalisti. Namreč zakon sedaj izenačuje fizične in pravne osebe in s tem so bila izničena prizadevanja Demosa o večanju slovenskih kmetij na evropsko primerljivo raven. Seveda imajo pravne osebe na voljo več kapitala, zato se zna hitro zgoditi, da bodo obsežne kmetijske površine prešle v last velikih kmetijskih družb (Panvita, Perutnina). Te lahko enostavno (oziroma so že – Perutnina) preidejo v tujo last in s tem bi tudi kmetijska zemljišča pristala v rokah tujih lastnikov. Kot že velikokrat se naši zakonodajalci s premalo domišljeno zakonodajo spet streljajo v koleno (no, pravzaprav streljajo v koleno nas, navadnih državljanov). Ne vem, ali res ne znajo celovito pogledati določene situacije, ali so čisto pod vplivom določenih lobijev. Spremembo zakona so namreč sprožile zahteve kmetov po onemogočanju nakupa kmetijskih zemljišč avstrijskim kmetom v obmejnem pasu. Ti so bolje stoječi in seveda prodajalcem lahko ponudijo več. Glede na statistične podatke o par deset hektarjev prodanih zemljišč v Apaški kotlini to ne bi smela biti težava, vredna spreminjanja zakonodaje, oziroma bi jo lahko rešili z ugodnejšimi krediti slovenskim kmetom, s katerimi bi ti postali konkurenčni avstrijskim. A preproste rešitve so našim birokratom že od nekdaj tuje in bolj ko naredijo stvar zakomplicirano in v praksi neizvedljivo, bolj jim je všeč. Na koncu poslanci dodajo še kakšne svoje bistrourne domisleke in končni zakon je vreden Butalcev. Na kratkovidnost kaže tudi forsiranje mladih prevzemnikov. Na prvi pogled vse lepo in prav, ampak so zakonodajalci pomisli, kaj bo čez petnajst, dvajset let, ko bodo zdajšnji mladi prevzemniki postali stari, mladi pa se bodo pojavili recimo na sosednjih kmetijah? Bodo takrat starim odvzemali zemljo in jo spet delili mladim?

Sploh je naša zemljiška zakonodaja zelo čudna. Na eni strani so nas polna usta, pa tudi deklaracije in seveda zakoni o pomenu in zaščiti kmetijskih zemljišč. Po drugi strani pa s kmetijskimi zemljišči ravnamo kot svinja z mehomo. Pa ne gre samo za razne magne in infrastrukturne objekte, ko zakonodajalec mirno povozi vse zakonske ovire in sprejme zakonsko izjemo. Tudi pri majhnih zadevah, ko občine določene ukrepe sprejemajo precej na lastno pest oziroma na namige kakšnega lokalnega mogočnega. Prav pred kratkim sem prejel pismo z Dolenjske, kjer se pritožujejo nad dejanji takšnega lokalca, ki sicer svojo njivo uporablja za parkirišče in skladišče, pri tem pa moti sosede. Kljub številnim pritožbam mu bo, kot kaže, od podpore občine zadevo uspelo legalizirati. To pa zato, ker pravniki piscem zakonodaje podtaknejo dovolj lukenj, na katerih lahko advokati dovolj imovitim strankam uresničijo želje. Reveži pa plačajo ali sedijo v zaporu.

Res k bizarnosti naše zakonodaje veliko prispevamo državljani, ki se kar naprej sklicujemo na „to bi morala država urediti“, namesto da bi z nekaj zdrave pameti poskušali težave reševati z medsebojnimi dogovori.

Na naslednjih straneh začnemo zanimivo temo o pripravljenosti kupcev za dražje plačilo večvrednih kmetijskih pridelkov. Dokler o tem samo govorijo, so stvari obetavne, ko je potrebno seči v denarnico, pa lepi ideali izpuhtijo in pomembna je samo cena. Nemški raziskovalci so se težave lotili temeljito. Kupcev niso samo spraševali, ampak so dejansko merili njihove nakupovalne navade in prišli do precejšnjih razlik med besedami in dejanji. Iz anket izhaja, da je večina kupcev pripravljena za boljšo kakovost živil plačati celo za polovico več. No, ko so jih postavili pred prodajno polico, se je delež tistih, ki so bili pripravljene plačati več, prepopolnil, ravno tako se je precej znižala razlika v ceni, ki bi bila za njih še sprejemljiva (na 15 do 20 odstotkov). Tudi pri nas je stanje enako, verjetno še slabše. Zato visokoleteči cilji raznih zanesenjakov in birokratov po ministrstvu in zbornici o pomembnosti ekološke pridelave, izbrani kakovosti, ustvarjanju blagovnih znamk ... nimajo realne osnove in bolj služijo prodajanju megle. Seveda v tej gosti megli nekateri (reklamne agencije in ustvarjalci blagovnih znamk) lepo zaslužijo. Denar od tistih malo kupcev, ki so za boljšo kakovost pripravljene plačati nekaj več, spravijo v žep oglaševalci, trgovci in predelovalna industrija. Kmetje po navadi ostanejo praznih rok. Običajno so celo na slabšem, saj jim izpolnjevanje dodatnih zahtev viša stroške ali niža pridelek. V bistvu gre tudi tu za neko obliko piramidne igre (po zgledu »fairplaya« ali »catch the cash«), kjer par vplivnežev bogati na račun množice. Menim, da so tovrstne sheme zanimive in uresničljive samo za kmetije, ki predelajo in/ali neposredno prodajo svoje pridelke.

Blagoslovljene velikonočne praznike želim.

Vaš urednik